

НАРЕДБА № 6 ОТ 11 МАРТ 2020 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "ПОМОЩНИК В СТРОИТЕЛСТВОТО"

В сила от 09.04.2020 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.34 от 9.04.2020 г.

Раздел I.

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 582080 "Помощник в строителството" от област на образование "Архитектура и строителство" и професионално направление 582 "Строителство" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 582080 "Помощник в строителството" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на първа степен на професионална квалификация за специалността 5820801 "Основни довършителни работи".

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 1 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалността по чл. 2.

Раздел II.

Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 582080 "Помощник в строителството" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (1) Типовите учебни планове по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от учебната 2020/2021 г. за учениците, които от тази година започват обучението си за придобиване на професионална квалификация по професията.

(2) Учениците, които са приети за обучение за придобиване на професионална квалификация по професията в системата на училищното образование до учебната 2019/2020 г. включително, се обучават и завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, които са действали при постъпването им.

(3) Лицата, навършили 16 години, които към влизане в сила на тази наредба се обучават в квалификационен курс, завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, по които са започнали.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя

Наредба № 1 от 2011 г. за придобиване на квалификация по професията "Помощник в строителството" (ДВ, бр. 7 от 2011 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Помощник в строителството"

Професионално направление:				
582	Строителство			
Наименование на професията:				
582080	Помощник в строителството			
Специалност:		Степен на професионална квалификация:	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
5820801	Основни и довършителни работи	Първа	2	2

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на първа степен на професионална квалификация по професията "Помощник в строителството" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД-09-296 от 19.02.2018 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

за ученици - завършено основно образование;

за лица, навършили 16 години - завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за ограмотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование по реда на Закона за насърчаване на заетостта или на Закона за предучилищното и училищното образование, или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование, а в случаите на продължаващо професионално обучение - и придобита квалификация по част от професия;

за ученици със специални образователни потребности и за лица, навършили 16 години, с увреждания - завършен VII клас.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с

медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране и професионален опит

Придобиването на квалификация по професията "Помощник в строителството" - първа степен, или по част от нея чрез валидиране на професионални знания, умения и компетентности се осъществява съгласно Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.)

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Помощникът в строителството с първа степен на професионална квалификация извършва трудови дейности, които изискват използване на ръчен труд, много често съпроводени със значителни физически усилия.

Помощникът в строителството подпомага строителните дейности, като товари, разтоварва и пренася строителни материали, инструменти и оборудване; изкопава и подравнява изкопи, като предимно използва ръчни инструменти; разбива, кърти бетон, камъни и други материали; подпомага издигането, сглобяването и разглобяването на скелета и други строителни конструкции; смесва, насипва и разстила бетонови и други строителни смеси; използва ръчни колички за събиране и изнасяне на строителните отпадъци от строителната площадка; почиства строителната площадка и я подготвя за извършване на други строителни дейности; почиства инструменти и инвентар; почиства участъци от строителната площадка; товари, разтоварва и пренася строителни материали и изделия, инструменти и оборудване, инвентар, строителни отпадъци и други в рамките на строителната площадка; приготвя различни видове бетонна смес и строителни разтвори; участва в извършването на основни строителни дейности (монтаж/демонтаж на строителна дограма, както на подови настилки и подложки).

В своята работа помощникът в строителството използва ръчни инструменти (чук, лопата, бормашини, къртач, количка, въжета); крачни и ръчни превозни средства за транспортиране на товари, лични предпазни средства (каска, маска, очила, работно облекло).

Помощникът в строителството работи предимно на открито на различни строителни обекти, като извършва както основни дейности в строящи се сгради, така и довършителни дейности вътре в тях.

Важни личностни качества за упражняване на професията са сръчност, съобразителност, бърза и точна преценка и правилна реакция при възникване на аварийни ситуации, спазване на изискванията за безопасност, на правилата и нормите за пожарна безопасност и за опазване на околната среда.

Помощникът в строителството трябва да умее да поема отговорност за качеството на извършената работа и за изпълнението ѝ в срок, да носи имуществена и материална отговорност, да работи в екип и да спазва йерархичната подчиненост във фирмата.

Работното време на помощника в строителството може да бъде нормирано или с променливи граници, поради сезонността на работата, като

се налага да работи в почивните и празничните дни.

Помощникът в строителството с първа степен на професионална квалификация може да работи във фирми с предмет на дейност строителство и поддържане на сгради, пътища, язовири и други съоръжения при спазване на изискванията на трудовото законодателство.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилият първа степен на професионална квалификация по професията "Помощник в строителството" може да продължи обучението си за повишаване на квалификацията си по професии от професионално направление "Строителство", ако отговаря на изискванията за минимално входящо образователно равнище.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. със Заповед № РД-01-1093 от 19.12.2018 г.

Съгласно НКПД - 2011 придобилите първа степен на професионална квалификация по професия "Помощник в строителството" могат да заемат следните длъжности:

- 9313-0001 Общ работник, строителство на сгради
- 9313-0002 Общ работник, разрушаване на сгради
- 9313-0003 Общ работник, поддържане на сгради
- 9312 Работници по строителство и поддържане на пътища, язовири и други строителни съоръжения
- 9312-0001 Варогасач
- 9312-0002 Земякопач
- 9312-0003 Работник, строителство
- 9312-0004 Работник, водни кладенци
- 9312-0005 Работник, сонди
- 9312-0006 Работник, поддръжка на пътища
- 9312-0007 Работник, поддръжка на язовири
- 9312-0008 Работник, поддръжка
- 9312-0009 Работник, поддържане на железен път и съоръжения
- 9312-0010 Работник, проучвателни и земемерни работи
- 9312-0011 Работник-копач, гробове
- 9312-0012 Работник-копач, канали и изкопи
- 9312-0013 Ринач-копач, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на Единиците резултати от учене (ЕРУ) и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с първа степен на професионална квалификация

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

1.1. РУ Познава и спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Спазва изискванията за превантивна дейност по опазване на околната среда

1.3. РУ Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава основните характеристики на производствената дейност във фирмата

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Строителство"

ЕРУ 4. Използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната дейност

4.1. РУ Обработва информация с ИКТ

4.2. РУ Комуникира с ИКТ

4.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ

ЕРУ 5. Подготовка и организация на работата

5.1. РУ Подготовка на работното място

5.2. РУ Организация на работното място

ЕРУ 6. Основни строителни продукти (материали, изделия, комплекти или системи), елементи на сградата и тяхното предназначение

6.1. РУ Познава основните строителни продукти (материали, изделия, комплекти или системи) и тяхната област на приложение

6.2. РУ Познава основните елементи на сградата

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Основни и довършителни работи" - първа степен на професионална квалификация

ЕРУ 7. Товаро-разтоварни работи на строителната площадка

7.1. РУ Извършва товаро-разтоварни работи на строителната площадка

7.2. РУ Складира строителни материали, изделия, инструменти и оборудване

ЕРУ 8. Подготвителни и изкопни работи на строителната площадка

8.1. РУ Извършва дейности по почистване и сигнализация на строителната площадка

8.2. РУ Извършва укрепване на изкопи и дренажи

ЕРУ 9. Основни и довършителни строителни работи

9.1. РУ Участва в сглобяване и разглобяване на строително скеле

9.2. РУ Приготвя строителни разтвори и смеси по рецепти или указания на производител

9.3. РУ Подпомага подготвителни операции на основни и довършителни строителни работи

ЕРУ 10. ВиК, хидромелиоративни, пътни и железопътни дейности

10.1. РУ Подпомага подготвителни и спомагателни операции при изпълнение и ремонт на ВиК мрежи

10.2. РУ Подпомага подготвителни и спомагателни операции при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии

3.2. Описание на ЕРУ

ЕРУ по обща професионална подготовка - единни за всички професии с първа степен на професионална квалификация

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 1.1:	Познава и спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните нормативни разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност • Знае основните рискове за здравето и безопасността при конкретната трудова дейност • Знае основните мерки за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Познава правилата за работа в съответствие с изискванията и процедурите за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Познава нормативната уредба, регламентираща правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага необходимите мерки за защита • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Умее да работи с пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари и с пожарни кранове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа работната среда в съответствие с хигиенните норми, като работи безопасно за собственото си здраве и за живота и здравето на другите работници на обекта • Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес • Извършва трудовата дейност, като спазва нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

Резултат от учене 1.2:	Спазва изискванията за превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните разпоредби за опазване на околната среда, отнасящи се до конкретната трудова дейност • Знае рисковете от замърсяване на околната среда при извършваната трудова дейност (ако е приложимо) • Познава основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава опасни продукти • Съхранява опасни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява трудовата дейност при спазване изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 1.3:	Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае основните рискови и аварийни ситуации • Познава основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Изброява основните стъпки за действия при аварии и аварийни ситуации • Познава видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава нормативната уредба, регламентираща правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Спазва правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност • Спазва правилата за действия при аварии и аварийни ситуации • Оказва първа помощ на пострадали при авария
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава рисковете, които могат да доведат до възникване на пожар и/или авария • Участва в овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените документи за създаване на организация за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност на обектите
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее основни теоретични знания за: - здравословни и безопасни условия на труд на работното място - превантивна дейност за опазване на околната среда - овладяване на аварийни ситуации и оказване на първа помощ на пострадали - за работа в съответствие с изискванията и процедурите за осигуряване на безопасна работа и аварийна безопасност За средство 2: • Избира най-подходящия тип поведение при зададените рискови ситуации • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните икономически проблеми - оскъдност, ресурси, избор • Знае ролята на държавата в пазарната икономика • Познава основните икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Информира се за успешни практики за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания, като обяснява ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 2.2:	Познава основните характеристики на производствената дейност във фирмата
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното

	предлагане • Дефинира основни икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност
Умения	• Прилага основни икономически понятия в контекста на дейността на предприятието
Компетентности	• Способен е да анализира основните икономически принципи в контекста на дейността на фирмата
Средства за оценяване:	Средство 1: • Писмен изпит/тест Средство 2: • Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Знае същността на предприемачеството • Познава видовете предприемачески умения
Умения	• Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата
Компетентности	• Предлага нови идеи за ефективно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	• Познава характеристиките на предприемаческото поведение

	<ul style="list-style-type: none"> • Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага решения за оптимизиране на трудовите дейности
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Строителство"

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната дейност
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 4.1:	Обработка информация с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет • Познава начините за намиране и запазване на определена цифрова информация (текст, изображения, аудио, видео, уебстраници и др.) • Знае начините за възпроизвеждане на вече записано цифрово съдържание
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация • Записва и съхранява цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уебстраници и др.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основно владееене на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 4.2:	Комуникира с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Изброява софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Познава софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва основни функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове онлайн • Работи със софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основно владееене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 4.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава софтуер за създаване и редакция на просто цифрово съдържание в един формат (текст, таблици, изображения)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава просто цифрово съдържание в един формат (текст, таблици, изображения)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основно владееене на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време

	За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрирани са основни знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ
--	--

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Подготовка и организация на работата
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 5.1:	Подготовка на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира правилата за работа в строителната фирма и на строителната площадка • Описва технологията на работа • Познава видовете инструктаж
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с инструменти и машини, свързани с професионалната му дейност • Спазва правилата за ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с инструменти и машини, свързани с професионалната му дейност, като спазва изискванията за ЗБУТ в строителната фирма и на строителната площадка
Резултат от учене 5.2:	Организация на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава правилата за организация на работното място • Описва йерархията в строителната фирма
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи по схема, като спазва ЗБУТ • Открива грешки от технологичен характер • При техническа неизправност на машината уведомява съответното длъжностно лице • Поддържа ред и чистота на работното място
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява качествено и в срок зададената му работа, като спазва изискванията за ЗБУТ • Способен е правилно да отстранява грешки от технологичен характер
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит Средство 2:

	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет и учебна работилница или реално работно място
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни понятия, свързани с подготовката и организацията за работа За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира работното си място при изпълнение на практическата задача

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Основни строителни продукти (материали, изделия, комплекти или системи), елементи на сградата и тяхното предназначение
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 6.1:	Познава основните строителни продукти (материали, изделия, комплекти или системи) и тяхната област на приложение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава основните строителни материали • Описва основните свойства на строителните материали • Познава приложението на основните строителни материали
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Различава основните видове строителни материали • Обяснява приложението на основните строителни материали • Разпознава условните означения на основни строителни материали
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да класифицира основните строителни материали по различни признаци
Резултат от учене 6.2:	Познава основните елементи на сградата
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните елементи на сградата • Назовава начини на изпълнение на елементите на сградата
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава основните на елементи на една сграда • Разпознава начина на изпълнение на елементите на

	сградата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да класифицира елементите на сградата по различни признаци
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тест/писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира владение на теоретични знания за основните строителни материали и тяхното приложение, елементите на сградата и начините на изпълнението им <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнена самостоятелно практическа задача в рамките на предварително зададеното за това време и критерии за оценяване

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Основни и довършителни работи" - първа степен на професионална квалификация
ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Товаро-разтоварни работи на строителната площадка
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 7.1:	Извършва товаро-разтоварни работи на строителната площадка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видовете строителни материали и изделия • Назовава инструменти и пособия за извършване на ръчно товаро-разтоварване • Описва начини за натоварване на различните материали и изделия • Описва начини за разтоварване на различните материали и изделия • Познава средствата за обезопасяване на товари • Описва проблемите, които могат да възникнат при

	товарене и разтоварване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Товари материали и изделия • Разтоварва материали и изделия • Борави с инструменти, пособия, въжета и др. • Разпознава рисковете, които могат да доведат до възникване на авария и злополука
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно изпълнява товаро-разтоварни работи на строителната площадка при спазване на правилата и мерките за осигуряване на ЗБУТ • Проявява отговорност към останалите участници при товаро-разтоварните работи
Резултат от учене 7.2:	Складира строителни материали, изделия, инструменти и оборудване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва начините за подреждането на различни материали, изделия, инструменти и оборудване (насипни, керамични, от дърво, стъкло, метал, изолационни, полимерни, пластмасови, бояджийски, строителни разтвори и свързващи вещества и др.) • Описва начините за складирането на различни материали, изделия, инструменти и оборудване (насипни, керамични, от дърво, стъкло, метал, изолационни, полимерни, пластмасови, бояджийски, строителни разтвори и свързващи вещества и др.) • Знае правилата за съхранение на строителни материали и изделия • Описва правилата за укрепване на строителни материали и изделия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва указанията на производителите/техническия ръководител/бригадир за складиране на строителни материали и изделия, инструменти и оборудване • Спазва указанията на производителите/техническия ръководител/бригадир за съхранение на строителни материали и изделия, инструменти и оборудване • Складира строителни материали и изделия • Отстранява грешки от неправилно складиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно изпълнява трудова дейност при спазване на правилата и мерките за осигуряване на ЗБУТ при складиране • Отговорно изпълнява трудова дейност при спазване на правилата и мерките за осигуряване на ЗБУТ при съхранение • Проявява отговорност към останалите участници при складиране на строителни материали, инструменти и оборудване
Средства за	Средство 1:

оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Тест/писмен изпит Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира владееене на теоретични знания за видовете строителни материали и изделия и тяхното приложение, начините за товарене, разтоварване, укрепване, складиране и използваните пособия и инструменти За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнена самостоятелно практическа задача в рамките на предварително зададеното за това време и критерии за оценяване

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Подготвителни и изкопни работи на строителната площадка
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 8.1:	Извършва дейности по почистване и сигнализация на строителната площадка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява инструменти и материали, необходими за фиксиране и монтиране на предпазната ограда • Описва последователността за монтиране на съставните им елементи • Идентифицира правилата и мерките за укрепване на предпазната ограда • Назовава предупредителните знаци • Назовава мястото на поставянето на предупредителни знаци • Изброява машини, инструменти и пособия за почистване на строителната площадка • Познава вредните свойства на строителните отпадъци • Описва начините за сортиране на строителните

	отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Сортира строителните отпадъци • Работи с инструменти и машини • Товари строителни отпадъци в подходящи контейнери • Монтира елементите на предпазната ограда • Укрепва елементите на предпазната ограда • Демонтира елементите на предпазната ограда • Постава предупредителни знаци • Почиства строителния обект и строителната площадка по време и след приключване на строителните дейности • Подготвя строителния обект и строителната площадка за предаване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в екип, извършващ дейности по почистване и подготовка на строителната площадка, като проявява отговорност при сортирането и товаренето на строителните отпадъци • Способен е да отстранява грешки при неправилен монтаж на предпазната ограда след указания на прекия ръководител
Резултат от учене 8.2:	Извършва укрепване на изкопи и дренажи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява правилата за укрепване на изкопи • Идентифицира инструменти и пособия за извършване на ръчен изкоп • Идентифицира инструменти и пособия за укрепване на изкопи • Изброява видовете тръби, подходящи за дренаж
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва ръчен изкоп с инструменти • Укрепва стените на изкопа • Последователно демонтира укрепващи средства • Съдейства на техника при определяне мястото и наклона на дренажната тръба и ревизионните шахти • Прави ръчен изкоп с оказана дълбочина и наклон • Групира тръбите по вид, дължини и диаметри за всеки участък от дренажната система • Запълва изкопа с баластра • Подравнява обекта
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно помага на техника при маркиране на изкопа и подземните комуникации (кабели, тръби) при спазване ЗБУТ • Способен е да отстранява грешки при неправилно укрепване на изкопа след указания на прекия ръководител • Проявява отговорност към останалите участници при

	изпълнението на дренажни и изкопни работи
Средства за оценяване:	Средство 1: • Тест/писмен изпит Средство 2: • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: • Учебен кабинет За средство 2: • Реална работна среда/учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира основни теоретични знания за: правилата за укрепване на изкопи, необходимите инструменти, пособия и укрепващи средства, видовете тръби за дренажи За средство 2: • Изпълнена самостоятелно практическа задача в рамките на предварително зададеното за това време и критерии за оценяване

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Основни и довършителни строителни работи
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 9.1:	Участва в сглобяване и разглобяване на строително скеле
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява различните видове фасадни скелета • Назовава съставните елементи на фасадните скелета • Описва последователността за монтиране/демонтиране на съставните елементи на фасадното скеле • Идентифицира инструменти за монтиране/демонтиране на фасадно скеле • Описва начините за укрепване на фасадно скеле • Описва начините за обезопасяване с предпазна мрежа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Монтира елементите на фасадно скеле • Демонтира елементите на фасадно скеле • Обезопасява скеле с предпазна мрежа

	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с инструментите за монтиране • Работи с инструменти за укрепване • Работи с инструменти за демонтиране на скеле • Укрепва изградени участъци на фасадното скеле • Сортира частите на фасадното скеле • Подрежда частите на фасадното скеле
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно работи с инструменти и машини, свързани с монтажа/демонтажа на строително скеле при спазване на ЗБУТ • Способен е да отстранява грешки при неправилен монтаж и укрепване на скелето след указания на прекия ръководител • Проявява отговорност към останалите участници при изпълнението на монтажните/демонтажните работи
Резултат от учене 9.2:	Приготвя строителни разтвори и смеси по рецепти или указания на производител
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва материали за приготвяне на различни строителни разтвори и смеси - грундиране, шпакловки, мазилки, замазки, за зидарии, бояджийски състави • Идентифицира инструменти за приготвяне на различни разтвори и бояджийски състави • Назовава инвентарни средства за приготвяне на различни разтвори • Назовава бояджийски състави • Познава правилата за почистване на инструментите • Познава правилата за съхранение на инструментите • Описва начините за приготвяне на различни разтвори • Описва начини за приготвяне на бояджийски състави
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Дозира материалите за приготвяне на различни строителни разтвори • Дозира материалите за приготвяне на смеси • Дозира материалите за приготвяне на бояджийски състави • Работи с инструменти, пособия и инвентарни средства за приготвяне на различни разтвори и бояджийски състави • Приготвя ръчно различни строителни разтвори • Приготвя бояджийски състави • Подготвя повърхностите за боядисване, като ги почиства от прах и замърсяване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Качествено приготвя строителни разтвори, смеси и бояджийски състави, използвайки инструменти и машини при спазване на ЗБУТ
Резултат от учене 9.3:	Подпомага подготвителни операции на основни и довършителни строителни работи

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава материалите и изделията, необходими за извършване на подготвителни операции за основните строителни процеси - кофражни, армировъчни, бетонови, зидарски и покривни работи • Назовава материалите и изделията, необходими за извършване на подготвителни операции на довършителни строителни работи - мазачески, облицовъчни, изолационни, бояджийски, декоративни, дограмаджийски и стъklarски • Изброява инструменти за извършване на подготвителни операции на основните и довършителните строителни работи • Описва машините за извършване на подготвителни операции на основните и довършителните строителни работи • Познава правилата за почистване на инструментите и машините • Познава правилата за съхранение на инструментите и машините • Описва начините за извършване на подготвителни операции на основните и довършителните строителни работи
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва приготвяне на кофражните елементи • Укрепва кофражни елементи • Демонтира кофражни елементи • Доставка от склад армировъчна стомана на работната площадка • Комплектува армировъчна стомана на работната площадка • Складира армировъчна стомана на работната площадка • Приготвя ръчно малки количества бетонови смеси • Транспортира с ръчна количка бетонови смеси на къси разстояния • Доставка от склад инструменти, материали и изделия за довършителни строителни работи • Комплектува инструменти, материали и изделия за довършителни строителни работи на работната площадка • Складира инструменти, материали и изделия за довършителни строителни работи на работната площадка • Проверява дали доставените на обекта изделия отговарят по типове и размери на заявените • Почиства от замърсяване и грапавини повърхностите, върху които ще се нанасят шпакловки, мазилки, замазки, облицовки, настилки, бояджийски състави и декоративни покрития

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно изпълнява помощни и спомагателни работи при всички видове строителни дейности, като се грижи за инструментите и машините • Отговорно изпълнява трудовата си дейност при спазване правилата на ЗБУТ
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тест/писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебна работилница/реална работна среда
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основни теоретични знания за: използваните материали, изделия, инструменти, машини и пособия, начините за приготвяне на строителни разтвори и бояджийски състави, безопасното боравене с инструменти, правилата за почистване и съхранение на инструменти <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнена самостоятелно практическа задача в рамките на предварително зададеното за това време и критерии за оценяване

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	ВиК, хидромелиоративни, пътни и железопътни работи
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	Помощник в строителството
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 10.1:	Подпомага подготвителни и спомагателни операции при изпълнение и ремонт на ВиК мрежи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава видовете тръби, фасонни части, арматури и санитарните прибори и изолационни материали в сградна, дворна, улична водопроводна и канализационна мрежа • Изброява инструменти и инвентарни средства за монтаж на ВиК мрежи • Изброява инструменти и инвентарни средства за демонтаж на ВиК мрежи

	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява инструменти и инвентарни средства за ремонт на ВиК мрежи • Описва начините за демонтаж на основните елементи на ВиК мрежи • Описва начините за ремонт на основните елементи на ВиК мрежи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Доставя от склад на работната площадка инструменти, материали и изделия за подготвителни дейности при монтажа на водопроводни и канализационни работи • Комплектува на работната площадка инструменти, материали и изделия за подготвителни дейности при монтажа на водопроводни и канализационни работи • Складира на работната площадка инструменти, материали и изделия за подготвителни дейности при монтажа на водопроводни и канализационни работи • Демонтира водопроводни тръби • Почиства водопроводни тръби • Промива водопроводни тръби • Нанася антикорозионно покритие • Почиства инструменти • Съхранява инструменти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно изпълнява подготвителни дейности по указания на техническия ръководител при монтаж и демонтаж на ВиК мрежи при спазване на ЗБУТ • Ефективно участва при почистването на работното място, машините и инструментите
Резултат от учене 10.2:	Подпомага подготвителни и спомагателни операции при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява инструменти и инвентарни средства за извършване на подготвителни и спомагателни операции при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии • Описва елементите на пътни настилки • Изброява видовете трайни настилки • Познава значението на пътните банкети, окопи, предпазни мрежи и огради • Описва начините за изпълнение на подготвителни и спомагателни работи при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява дейности по доставка на работната площадка на инструменти, инвентарни средства, изделия, необходими при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии • Складира на работната площадка инструменти,

	<p>инвентарни средства, изделия, необходими при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изсича храсти и дървета • Изкоренява храсти и дървета • Извършва ръчни изкопи и насипи • Укрепва откоси • Полага дренажния пласт и пътното покритие • Участва в лятното, есенното и зимното поддържане на пътищата • Изпълнява ремонтни дейности на пътища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно изпълнява трудова дейност, свързана с подпомагане при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии, при спазване на ЗБУТ, след указания на прекия ръководител
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тест/писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебна работилница/реална работна среда
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основни теоретични знания за: инструменти, инвентарни средства, изделия, необходими при изграждане, поддръжка и ремонт на пътища и жп линии, елементите на пътни настилки, видовете трайни настилки, необходимостта от поддържането на пътищата и ремонтирането на настилките <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнена самостоятелно практическа задача в рамките на предварително зададеното за това време и критерии за оценяване

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебен кабинет

В учебен кабинет се провежда обучението по теория на професията.

Учебният кабинет включва: работно място на обучаващия (работна маса и стол), работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, шкафове, гладка свободна стена за окачване на нагледни материали, екран за прожектиране, мултимедия, компютър и други дидактически средства за обучение.

Учебни пособия - табла с мостри, каталози на производители на строителни материали, изделия, инструменти, машини.

4.2. Учебна работилница

В учебните работилници се провежда обучението по практика на

професията. Обзавеждат се със съоръжения и пособия, свързани с изучаваната професия. В тях трябва да има работно място за всеки обучаван и за обучаващия.

Обзавеждането на учебните работилници за провеждане на обучението по практика на професията включва: шкафове за ръчни инструменти (чук, лост, метла, лопата, кирка, кофа, количка, бормашина, къртач и др.), такелажни средства (въжета, сапани и др.), сигнализационни и указателни средства и лични предпазни средства (каска, маска, очила, работно облекло, специализирано работно облекло), работни места. Необходими са реални образци на различни материали и инструменти, табла за онагледяване на конкретни решения, демонстрационни макети с типични за строителството елементи.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по учебните предмети или модули по професионална подготовка имат лица с висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация "учител", ако са придобили професионална квалификация по професия "Помощник в строителството" при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.